

Čím vším knihovna je/ může být

Zlata Houšková

Karviná, 18.3.2026

Neúplný výčet

- půjčovna
- prostor ke čtení (čítárna)
- místo k využívání digitálních technologií
- kulturní centrum
- informační centrum
- centrum celoživotního vzdělávání (CŽV)
- místo pro odpočinek/spočinutí/vzájemnou komunikaci (=obývací obce)
to vše a navíc
- komunitní centrum obce, propojující partnery, vedení obce, obyvatele i další subjekty obce, účastníci se všech akcí v obci

Povinné

- **Dobře fungující půjčovna** (kvalita fondu, znalost profese, fondu, technologií, knihovnické techniky a uživatelů...) + přístupnost prostoru pro skupiny se specifickými potřebami (dále OSP), tj. adekvátní fond + kompetence...
- **Dobře fungující prostor ke čtení/čítárna** (viz výše + prostor, vybavení, přístup, provozní doba...) + přístupnost prostoru pro OSP, adekvátní fond + vybavení + kompetence...
- **Dobře fungující místo k využívání digitálních technologií** (viz výše + kvalita a vhodnost vybavení IT, obnovování, vysoká digitální/informační gramotnost personálu, možnost půjčování čteček, tabletů...) + přístupnost pro přístupnost prostoru pro OSP, alternativy pro zrakově a fyzicky handicapované, kompetence pro sluchově handicapované...

Alternativně časté

- **Dobře fungující kulturní centrum** – (viz výše + znalost složení, potřeb, požadavků a zájmů obyvatel (aktivity pro mladé rodiny, pro seniory, mezigenerační aktivity, např. středisko deskových her, kino (např. letní), klubové, comics klub, komorní koncertní sál, výstavní a prezentační prostor), adekvátní fond, aktivity, kompetence; schopnost získat zajímavé hosty/pořady/programy...) + Alternativy pro OSP
- **Dobře fungující informační centrum** – (viz výše + vysoká digitální/informační gramotnost personálu, kompetence a práce s AI...) + Alternativy pro OSP..., alternativy pošty; knihobudky, zastávky HD...?

Alternativně časté

- **Dobře fungující centrum CŽV** – (výše uvedené + širší rozhled, spolupráce s partnery a školami, relevantními lektory...; vzdělávání typu S knížkou do života, lekce pro/ve spolupráci se MŠ/ŽŠ, nabídka výuky jazyků, informační gramotnosti, digitální gramotnosti, práce s AI, výtvarné kurzy, kurzy tvůrčího psaní, rukodělné (tvořivé) kurzy, přednášky expertů z obce, vzdělávání seniorů (VU3V), vycházky, výlety...) + Alternativy pro OSP...

Stále častější (zatím ne dost)

- **Dobře fungující místo pro odpočinek/spočinutí/ i vzájemnou komunikaci (=obývací obce)** – (pohodlné a dostatečné vybavení prostoru, jeho dostatečná velikost, přístupnost (!), zóny klidu a zóny příjemného ruchu, nastavení a kompetence personálu, vstřícnost provozní doby, možnost občerstvení, doplňkový sortiment zajímavých aktivit (hry, kvízy, soutěže, výstavy...) + Alternativy pro OSP

Cíl

Dobře fungující komunitní centrum obce, propojující vedení obce, obyvatele, partnery i další subjekty obce =

- **vše výše uvedené +**
- **diskusní prostor a aktivity** (komunikace občanů s vedením obce, politiky, místními podnikateli, odborníky, zajímavými lidmi, rebely..., pravidelné (?) besedy se starostou/radními dle aktuálních témat, trendů, záměrů a problémů v obci aj.)
- např. vedle aktivit kulturního, vzdělávacího a informačního centra a „obýváku obce“ (viz výše) také např. **charitativní akce...**

Cíl

Dobře fungující komunitní centrum obce

- **aktivity pro všechny skupiny** obyvatel – věkové, zájmové (předškoláci, školáci, teens, mladí dospělý, mladé rodiny, produktivní věk, senioři, jednotlivci, skupiny...)+ Alternativy pro OSP
- **místo společného trávení volného času propojené se všemi aktivitami obce** (poskytuje např. i **pomocnou podporu** takových akcí obce (př. akce obce na náměstí – a káva v knihovně, rozsvěcení vánočního stromu – zapojení do programu, vánoční punčování, pečení cukroví, vynášení Morany, příprava velikonočních obyčejů a aktivit, prostor pro volby, podpora vítání občánků atd. atd....) + vše ve verzi dostupné/alternativně pro OSP

Cíl

Tepající srdce obce
(kde, když ne v knihovně?)

Pár poznámek na okraj

- Knihovna může cokoliv, co (z)může knihovník
- (Dobrý) knihovník nechodí do zaměstnání, ale vykonává povolání (a trvale se vzdělává)
- Nejednoduchá, ale nejpestřejší profese (něco pro všechny typy osobností)
- Sebezáchovnost !!! →
- **Partneři a dobrovolníci jsou všude, jen je najít** (i o tom je komunitní centrum)